

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NƏQLİYYAT, RABİTƏ VƏ
YÜKSƏK TEXNOLOGİYALAR NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT TƏSNİFATI**

YÜKSƏK TEXNOLOGİYALAR MƏHSULLARININ

TƏSNİFATI

AZT 051-2018

RƏSMİ NƏŞR

BAKİ - 2017

Azərbaycan Respublikasının
Standartlaşdırma, Metrologiya və
Patent üzrə Dövlət Komitəsinin
2018-ci il 12 fevral tarixli
180108500003 №-li kollegiya
qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

YÜKSƏK TEXNOLOGİYALAR MƏHSULLARININ TƏSNİFATI

Bu təsnifat Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin icazəsi olmadan rəsmi nəşr kimi tam və ya qismən yenidən çap oluna, çoxaldıla və ya yayıla bilməz.

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə razılaşdırılmışdır.

Təsnifat E.T.Vəlizadənin rəhbərliyi ilə İ.M.Əliyev, L.H.Kərimova (Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi), V.H.Məmmədəlizadə və L.H.Salamzadə (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi) tərəfindən işlənilib hazırlanmışdır.

GİRİŞ

Yüksək texnologiyalar məhsullarının təsnifatı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 20 sentyabr tarixli 2345 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2016-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın 5-ci bölməsinin 5.2-ci (“Yüksək texnologiyalar sektorunun inkişafı”) bəndinin 5.2.4-cü (“Elmtutumlu və yüksək texnoloji məhsulların yeni milli təsnifatının hazırlanması və tətbiqi üçün tədbirlərin görülməsi”) yarımbəndinə uyğun olaraq, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin və Dövlət Statistika Komitəsinin mütəxəssisləri tərəfindən işlənilib hazırlanmışdır.

Elmtutumlu və yüksək texnoloji məhsullarla bağlı təsnifatlara dair beynəlxalq təcrübələrin araşdırılması nəticəsində sözügedən təsnifat Beynəlxalq Standart Ticarət Təsnifatının (“Standard International Trade Classification” - SITC Rev.4) əsasında hazırlanmış, Avropa İttifaqının Statistika Bürosunun CPA2008 (“Statistical classification of products by activity”) təsnifatı və 01 sentyabr 2009-cu il tarixdən ölkəmizdə tətbiq edilən Məhsul Növləri Təsnifatının (MNT) III versiyası ilə uzlaşdırılmışdır.

Bu təsnifat yüksək texnologiyalar sahəsində təqdim edilən və tələb olunan məhsulları təsvir etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Yüksək texnologiyalar məhsullarının təsnifatı əsasən statistika məqsədləri üçün hazırlanmışdır və ondan bütün dövlət qurumları, özəl təşkilatlar, elmi-tədqiqat və digər maraqlı müəssisələr istifadə edə bilər. Bu təsnifat yüksək texnologiyalar məhsullarının istehsalı, idxalı və ixracına dair statistik məlumatların əldə edilməsində, qruplaşdırılmasında və təhlilində faydalı vəsait olacaqdır.

**Beynəlxalq Standart Ticarət Təsnifatı (SITC Rev.4) əsasında
yüksək texnologiyalar məhsullarının qruplar üzrə bölgüsü**

Yüksək texnologiyalar üzrə

Qruplar	Kodlar	Adlar
Kosmik avadanlıqlar	(714-714.89-714.99)+ 792.1+ 792.2+792.3+792.4+ 792.5+ 792.91+ 792.93+ 874.11	714.89 və 714.99 istisna olmaqla uçuş aparatlarının mühərrikləri Vertolyotlar Mexaniki motorlu uçuş aparatları və s. uçuş aparatları (vertolyotlardan başqa) Kosmik aparatlar, o cümlədən peyklər və daşıyıcı raketlər Vintlər, rotorlar və onların hissələri Şassilər və onların hissələri İstiqaməti müəyyənləşdirmək üçün kompaslar, sair naviqasiya cihazları və alətləri
Ofis avadanlıqları və kompüterlər	751.94+ 751.95+ 752+ 759.97	Kompüterə və ya şəbəkəyə qoşulma imkanı olan çoxfunksiyalı ofis avadanlıqları Kompüterə və ya şəbəkəyə qoşulma imkanı olan digər qurğular Kompüterlər 752-ci qrupa aid edilən kompüterlər üçün hissə və ləvazimatlar
Elektronika – telekommunikasiya	763.31+ 763.8+ (764-764.93-764.99)+ 772.2+ 772.61+ 773.18+ 776.25+ 776.27+	Dəmir pul, banknot, jetonla və ya digər ödəniş vasitələri ilə işə salınan səs aparatları Videokameralar 764.93 və 764.99 istisna olmaqla telekommunikasiya avadanlıqları Quraşdırılmış çap sxemləri Gərginliyi 1000 V-dan çox olmayan elektrik bloklar, panellər Optik lifli kabellər Mikrodalğalı borular Digər elektron lampalar və borular

Qruplar	Kodlar	Adlar
	776.3+ 776.4+ 776.8+ 898.44+ 898.46	Yarımkəçirici cihazlar Elektron inteqral sxemləri Pyezoelektrik kristallar Optik daşıyıcılar Yarımkəçirici daşıyıcılar
Əczaçılıq	541.3+ 541.5+ 541.6+ 542.1+ 542.2	Antibiotiklər Hormonlar və onların törəmələri Qlikozidlər, vəzlər, antizərdablar, vaksinlər Tərkibində antibiotiklər olan dərmanlar və ya onların törəmələri Tərkibində hormonlar olan və ya 541.5-ci altqrupa daxil edilən digər dərmanlar
Elmi alətlər	774+ 871+ 872.11+ (874-874.11-874.2)+ 881.11+ 881.21+ 884.11+ 884.19+ (899.6-899.65-899.69)	Tibdə və ya cərrahiyyədə istifadə üçün nəzərdə tutulan elektrodiaqnostik aparatlar və radioloji aparatlar Optik alətlər və aparatlar Stomatoloji avadanlıqlara dair bormaşınlar üçün motorlar 874.11 və 874.2 istisna olmaqla ölçmə alətləri və aparatları Fotokameralar Kinokameralar Kontakt linzaları 773.1-ci altqrupa daxil olanlardan başqa optik liflər 899.65 və 899.69 istisna olmaqla ortopedik cihazlar
Elektrik avadanlıqları	(778.6-778.61-778.66-778.69)+ 778.7+ 778.84	778.61, 778.66 və 778.69 istisna olmaqla sabit, dəyişən və ya tənzimlənən həcmli elektrik kondensatorları Fərdi funksiyalı elektrik cihazları Elektrik səs və ya vizual siqnalizasiya qurğuları
Kimya məhsulları	522.22+ 522.23+ 522.29+	Selen, tellur, fosfor, arsen və bor Silisium Kalsium, stronsium və barium

Qruplar	Kodlar	Adlar
	522.69+ 525+ 531+ 574.33+ 591	Digər qeyri-üzvi əsaslar Radioaktiv elementlər Sintetik üzvi boyaq maddələri və boyaq lakları Polietilen tereftalat İnsektisidlər, dezinfeksiyaedici vasitələr
Sair avadanlıqlar	714.89+ 714.99+ 718.7+ 728.47+ 731.1+ 731.31+ 731.35+ 731.42+ 731.44+ 731.51+ 731.53+ 731.61+ 731.63+ 731.65+ 733.12+ 733.14+ 733.16+	Digər qaz turbinləri Qaz turbinlərinin hissələri Nüvə reaktorları, onların hissələri, yanacaq elementləri və s. İzotopların bölünməsi üçün cihazlar və aparatlar Lazer və ya digər işıq yaxud foton şüalanması proseslərindən istifadə olunmaqla dəzgahlar Rəqəmli proqram idarəsi ilə üfüqi metalkəsən xarrat dəzgahları Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə metalkəsən xarrat dəzgahları Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə dəlikaçan dəzgahlar Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə oyma frezer dəzgahları Rəqəmli proqram idarəsi ilə konsol-frezer dəzgahları Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə frezer dəzgahları Rəqəmli proqram idarəsi ilə müstəvi paradaqlama dəzgahları Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə paradaqlama dəzgahları Rəqəmli proqram idarəsi ilə itiləmə dəzgahları Rəqəmli proqram idarəsi ilə, əymə, qatlama, düzləndirmə və ya presləmə üçün dəzgahlar Rəqəmli proqram idarəsi ilə kəsmə dəzgahları Rəqəmli proqram idarəsi ilə, ştamplama dəzgahları

Qruplar	Kodlar	Adlar
	735.9+	731 və 733-cü qruplara daxil edilən dəzgahların hissələri
	737.33+	Metalları elektrikle qaynaq etmək üçün avtomatik və ya yarımavtomatik maşın və aparatlar
	737.35	Metalların qövs qaynağı üçün avtomatik və ya yarımavtomatik maşın və aparatlar
Hərbi avadanlıqlar	891	Silah və döyüş sursatları

Beynəlxalq Standart Ticarət Təsnifatı (SITC rev. 4) üzrə yüksək texnologiyalar məhsullarının siyahısı

Kodlar	Adı	CPA¹	MNT²
522.22	Selen, bor, tellur, fosfor və arsen	20.13.21	20.13.21.40 20.13.21.60 20.13.21.70 20.13.21.90
522.23	Silisium	20.13.21	20.13.21.50
522.29	Kalsium, stronsium və barium; qarışıqlar və ya ərintilər şəklində nadir torpaq metalları, skandium, ittrium, qələvi və qələvi-torpaq metalları	20.13.23	20.13.23.20 20.13.23.30 20.13.23.50 20.13.23.70
522.69	Digər qeyri-üzvi əsaslar; sair metalların oksidləri, hidrokksidləri və peroksidləri	20.12.19	20.12.19.10 20.12.19.30 20.12.19.50 20.12.19.60 20.12.19.90
525.11	Təbii uran və onun birləşmələri; ərintiləri, dispersiyaları (kermet daxil olmaqla), təbii uran və onun birləşmələrindən keramik məhsullar və qarışıqlar	24.46.10	24.46.10.00
525.13	U-235-lə zənginləşdirilmiş uran və onun birləşmələri; plutonium və onun birləşmələri; tərkibində uran-235-lə zənginləşdirilmiş uran, plutonium və ya bu maddələrin birləşmələri olan ərintilər, dispersiyalar (metalokeramika daxil olmaqla), keramik məhsullar və qarışıqları	20.13.11	20.13.11.00
525.15	U-235-lə zənginləşdirilməmiş uran və onun birləşmələri; torium və onun birləşmələri; tərkibində uran-235-lə zənginləşdirilməmiş uran, torium və ya bu maddələrin birləşmələri olan ərintilər, dispersiyalar (metalokeramika daxil olmaqla), keramik məhsullar və qarışıqları	20.13.12	20.13.12.00

¹ “Statistical classification of products by activity”

² “Məhsul Növleri Təsnifatı”

Kodlar	Adı	CPA	MNT
525.17	Nüvə reaktorlarının istifadə edilmiş yanacaq elementləri	38.12.21	38.12.21.00
525.19	Digər qruplara daxil edilməyən radioaktiv elementlər, izotoplar və onların birləşmələri; radioaktiv elementlər, izotoplar və onların birləşmələri olan erintilər, dispersiyalar (metaloqramika daxil olmaqla), qeramika məhsulları və qarışıqları	20.13.13	20.13.13.00
525.91	İzotoplar (521.1 altqrupuna daxil edilənlərdən başqa); müəyyən və ya qeyri-müəyyən kimyəvi tərkibli qeyri-üzvi və üzvi izotop birləşmələr	20.13.61	20.13.61.00
525.95	Nadir torpaq metalların, itriumun və skandiumun və bu metalların qarışıqlarının qeyri-üzvi və üzvi birləşmələri	20.13.65	20.13.65.00
531.11	Dispers boyaq maddələri və onların əsasında qatışıqlar	20.12.21	20.12.21.10
531.12	Metallaşdırılmış və ya metallaşdırılmamış turşu boyaq maddələri və əsasında qatışıqlar; rəngab boyayıcılar və onların əsasında qatışıqlar	20.12.21	20.12.21.20
531.13	Əsaslı boyaq maddələri və onların əsasında qatışıqlar	20.12.21	20.12.21.30
531.14	Substantiv boyaq maddələri və onların əsasında qatışıqlar	20.12.21	20.12.21.40
531.15	Kub boyaları (o cümlədən piqmentlər kimi istifadə olunanlar daxil olmaqla) və onların əsasında hazırlanan qatışıqlar	20.12.21	
531.16	Kimyəvi aktiv boyalar və onların əsasında hazırlanan qatışıqlar	20.12.21	
531.17	Piqmentlər və onların əsasında hazırlanan qatışıqlar	20.12.21	
531.19	Digər sintetik üzvi boyaq maddələri (531.1 altqrupun iki və daha çox mal mövqələrinə	20.12.21	

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	aid edilən boyayıcı maddələrin qarışıqları)		
531.21	Ağardıcı (fluorensensiyalı işıqlandırıcı) kimi istifadə edilən sintetik üzvi maddələr	20.12.21	20.12.21.60
531.22	Boyaq lakları və onlar əsasında qarışıqlar	20.12.21	20.12.21.70
541.31	Penisilinlər və onların penisilin turşusu quruluşu olan törəmələri; bu birləşmələrin duzları	21.10.54	21.10.54.00
541.32	Streptomisinlər və onların törəmələri; bu birləşmələrin duzları	21.10.54	21.10.54.00
541.33	Tetrasiklinlər və onların törəmələri; bu birləşmələrin duzları	21.10.54	21.10.54.00
541.39	Digər antibiotiklər	21.10.54	21.10.54.00
541.53	Steroid hormonları və onun törəmələri, struktur analoqları	21.10.52	21.10.52.00
541.54	Polipeptid hormonları, zülal hormonları və qlikoprotein hormonları, onların törəmələri və struktur analoqları	21.10.52	21.10.52.00
541.55	Katexolaminlər, onların törəmələri və struktur analoqları	21.10.52	21.10.52.00
541.56	Tromboksanlar, prostoqlandinlər və leykotriyenlər, onların törəmələri və struktur analoqları	21.10.52	21.10.52.00
541.59	Əsasən hormonlar kimi istifadə edilən sair steroidlər	21.10.52	21.10.52.00
541.61	Təbii və ya sintez olunmuş qlikozidlər, onların duzları, sadə və mürəkkəb efirləri, digər törəmələri	21.10.53	21.10.53.00
541.62	Orqanoterapiya üçün nəzərdə tutulan qurudulmuş, xırdalanıb toz halına salınmış və ya salınmamış vəzlər və digər orqanlar; orqanoterapiya üçün nəzərdə tutulan vəzlərin və ya	21.10.60	21.10.60.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	digər orqanların və ya onların sekretlərinin ekstratları; heparin və onun duzları; digər qruplara daxil edilməyən, terapiya və ya profilaktika üçün nəzərdə tutulmuş digər insan və heyvan mənşəli maddələr		
541.63	İmmun zərdabları və qanın digər fraksiyaları və modifikasiya edilmiş immunoloji məhsullar; insan üçün və baytarlıq sahəsində istifadə olunan zərdablar	21.20.21	21.20.21.00
541.64	İnsan qanı; terapevtik, profilaktiki və ya diaqnostik məqsədlərlə istifadə üçün hazırlanmış heyvan qanı; toksinlər, mikroorqanizmlərin kulturları (mayalardan başqa)	21.10.60	21.10.60.00
542.11	Tərkibində penisilin turşusu quruluşu olan penisilin və onun törəmələri və ya tərkibində streptomisinlər və ya onun törəmələri olan pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülməmiş və ya dərman formaları şəklinə salınmamış və ya qablaşdırılmamış dərmanlar	21.20.11	21.20.11.00
542.12	Tərkibində sair antibiotiklər olan pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülməmiş və ya dərman formaları şəklinə salınmamış və ya qablaşdırılmamış dərmanlar	21.20.11	21.20.11.00
542.13	Tərkibində penisilin turşusu quruluşu olan penisilin və onun törəmələri və ya tərkibində streptomisinlər və ya onun törəmələri olan pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülmüş və ya dərman formaları şəklinə salınmış və ya qablaşdırılmış dərmanlar	21.20.11	21.20.11.00
542.19	Tərkibində sair antibiotiklər olan pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülmüş və ya	21.20.11	21.20.11.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	dərman formaları şəklinə salınmış və ya qablaşdırılmış dərmanlar		
542.21	Tərkibində insulin olan pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülməmiş və ya dərman formaları şəklinə salınmamış və ya qablaşdırılmamış dərmanlar (antibiotik olmayan)	21.20.12	21.20.12.00
542.22	Tərkibində sair hormonlar və ya 541.5 altqrupuna daxil edilən digər məhsullar olan, pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülməmiş və ya dərman formaları şəklinə salınmamış və ya qablaşdırılmamış dərmanlar (antibiotik olmayan)	21.20.12	21.20.12.00
542.23	Tərkibində insulin olan pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülmüş və ya dərman formaları şəklinə salınmış və ya qablaşdırılmış dərmanlar (antibiotik olmayan)	21.20.12	21.20.12.00
542.24	Tərkibində kortikosteroid hormonları, onların törəmələri və struktur analoqları olan dərmanlar (antibiotik olmayan)	21.20.12	21.20.12.00
542.29	Tərkibində sair hormonlar və 541.5 altqrupuna daxil edilən digər məhsullar olan, pərakəndə satış üçün dozalarla ölçülmüş və ya dərman formaları şəklinə salınmış və ya qablaşdırılmış dərmanlar (antibiotik olmayan)	21.20.12	21.20.12.00
574.33	Polietilentereftalat	20.16.40	20.16.40.00
591.1	İnsektisidlər	20.20.11	20.20.11.00
591.2	Fungisidlər	20.20.15	20.20.15.00
591.3	Herbisidlər, bitkilərin boyartımının qarşısını alan və tənzimləyən vasitələr	20.20.12 20.20.13	20.20.12.00 20.20.13.00
591.4	Dezinfeksiyaedici vasitələr	20.20.14	20.20.14.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
591.9	Digər qruplara daxil edilməyən, 591-ci qrupun pərakəndə satış üçün qablaşdırılmış sair məhsulları	20.20.19	20.20.19.00
714.41	Turboreaktiv mühərriklər	30.30.12	30.30.12.00
714.49	Turboreaktiv mühərriklərdən başqa reaktiv mühərriklər	30.30.13	30.30.13.00
714.81	Turbovint mühərriklər	30.30.12	30.30.12.00
714.91	Turboreaktiv və ya turbovint mühərriklərin hissələri	30.30.16	30.30.16.00
718.71	Nüvə reaktorları	25.30.21	25.30.21.00
718.77	Nüvə reaktorları üçün şüalandırılmamış yanacaq elementləri (kassetlər)	20.13.14	20.13.14.00
718.78	Nüvə reaktorlarının hissələri	25.30.22	25.30.22.00
728.47	Digər qruplara daxil edilməyən, izotopların bölünməsi üçün cihazlar, aparatlar və onların hissələri	28.99.39	28.99.39.00
731.11	Lazer və ya digər işıq yaxud foton şüalanması proseslərindən istifadə olunmaqla materialın kəsilib çıxarılması yolu ilə ixtiyari materialın emalı üçün dəzgahlar	28.41.11	28.41.11.00
731.12	Ultrasəs şüalanması proseslərindən istifadə olunmaqla materialın kəsilib çıxarılması yolu ilə ixtiyari materialın emalı üçün dəzgahlar	28.41.11	28.41.11.00
731.13	Elektrik boşalması proseslərindən istifadə olunmaqla materialın kəsilib çıxarılması yolu ilə ixtiyari materialın emalı üçün dəzgahlar	28.41.11	28.41.11.00
731.14	Elektrokimyəvi, elektron şüa, ion-şüaları və plazma-qövs proseslərindən istifadə olunmaqla materialın kəsilib çıxarılması yolu ilə ixtiyari	28.41.11	28.41.11.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	materialın emalı üçün dəzgahlar		
731.31	Rəqəmli proqram idarəsi ilə üfüqi metalkəsən tokar dəzgahları	28.41.21	28.41.21.00
731.35	Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə metalkəsən tokar dəzgahları	28.41.21	28.41.21.00
731.42	Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə dəlikaçan dəzgahlar	28.41.22	28.41.22.00
731.44	Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə oyma frezer dəzgahları	28.41.22	28.41.22.00
731.51	Rəqəmli proqram idarəsi ilə konsol-frezer dəzgahları	28.41.22	28.41.22.00
731.53	Digər rəqəmli proqram idarəsi ilə frezer dəzgahları	28.41.22	28.41.22.00
731.61	İstənilən oxu üzərində 0.01 mm-dən az olmayan tənzimləmə dəqiqliyinə malik rəqəmli proqram idarəsi ilə müstəvi paradaqlama dəzgahları	28.41.23	28.41.23.00
731.63	İstənilən oxu üzərində 0.01 mm-dən az olmayan tənzimləmə dəqiqliyinə malik rəqəmli proqram idarəsi ilə digər paradaqlama dəzgahları	28.41.23	28.41.23.00
731.65	Rəqəmli proqram idarəsi ilə itiləmə dəzgahları (kəsici alətlər üçün)	28.41.23	28.41.23.00
733.12	Rəqəmli proqram idarəsi ilə, əymə, qatlama, düzləndirmə və ya presləmə üçün dəzgahlar (məngənələr daxil olmaqla)	28.41.31	28.41.31.00
733.14	Rəqəmli proqram idarəsi ilə, kombinə edilmiş ştıamlama və kəsmə dəzgahlarından başqa kəsmə dəzgahları (məngənələr daxil olmaqla)	28.41.32	28.41.32.00
733.16	Rəqəmli proqram idarəsi ilə, kombinə edilmiş ştıamlama və kəsmə dəzgahları da daxil olmaqla ştıamlama və dəlmə dəzgahları (məngənələr daxil	28.41.32	28.41.32.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	olmaqla)		
735.91	731-ci qrupa daxil edilən dəzgahların hissələri	28.41.40	28.41.40.00
735.95	733-cü qrupa daxil edilən dəzgahların hissələri	28.41.40	28.41.40.00
737.33	Metalları elektrikle qaynaq etmək üçün avtomatik və ya yarımavtomatik maşın və aparatlar	27.90.31	27.90.31.00
737.35	Metalların qövs qaynağı üçün (plazma-qövs daxil edilməklə) avtomatik və ya yarımavtomatik maşın və aparatlar	27.90.31	27.90.31.00
751.94	Məlumatların avtomatik emalı qurğularına və ya şəbəkəyə qoşulma imkanı olan çap, sürətçixarma və ya faks ötürülməsi kimi iki və ya daha artıq əməliyyat yerinə yetirən maşınlar	26.20.18	26.20.18.00
751.95	Məlumatların avtomatik emalı qurğularına və ya şəbəkəyə qoşulma imkanı olan digər qurğular	26.20.16	26.20.16.00
752.2	Çəkisi 10 kq-dan az olan, tərkibində mərkəzi emal bloku, klaviatura və displey olan portativ hesablama maşınları	26.20.11	26.20.11.00
752.3	Məlumatların avtomatik emalı üçün digər maşınlar	26.20.13 26.20.14 26.20.15	26.20.13.00 26.20.14.00 26.20.15.00
752.6	Bir korpusda yaddaş qurğusu olan və ya olmayan giriş-çixış qurğuları	26.20.16	26.20.16.00
752.7	Yaddaş qurğuları	26.20.21	26.20.21.00
752.8	Verilənlərin avtomatik emalı üçün sair qurğular	26.20.30	26.20.30.00
752.9	Digər qruplara daxil edilməyən verilənlərin avtomatik emalı qurğuları	26.20.30	26.20.30.00
759.97	Yalnız və əsasən 752-ci qrupa aid edilən maşınlar üçün hissə və ləvazimatlar	26.20.40	26.20.40.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
763.31	Dəmir pul, banknot, jetonla və ya digər ödəniş vasitələri ilə işə salınan aparatlar	26.40.31	26.40.31.00
763.81	Videotuner qurğusu olan və ya olmayan, maqnit lentlərdə videoyazan və ya göstərən aparatlar	26.40.33	26.40.33.00
763.84	Digər videoyazan və ya göstərən aparatlar	26.40.33	26.40.33.00
764.11	Mobil şəbəkələr və ya digər simsiz (naqilsiz) şəbəkələr üçün telefonlar daxil olmaqla, telefon aparatları	26.30.21 26.30.22 26.30.23	26.30.21.00 26.30.22.00 26.30.23.00
764.12	Simli və ya simsiz şəbəkələr (məsələn, lokal və ya global şəbəkələr) üçün rabitə aparatları daxil olmaqla, səs, təsvirin və ya digər məlumatların ötürülməsi və ya qəbul edilməsi üçün digər aparatlar	26.30.23	26.30.23.00
764.18	Telefon aparatlarının hissələri	26.30.30	26.30.30.00
764.21	Mikrofonlar və onlar üçün dayaq	26.40.41	26.40.41.00
764.22	Gövdələrinə quraşdırılmış səsucaldanlar	26.40.42	26.40.42.00
764.23	Gövdələrinə quraşdırılmamış səsucaldanlar	26.40.42	26.40.42.00
764.24	Qulaqlıqlar və mikrofonla/səsucaldanla kombinə edilmiş qurğular	26.40.42	26.40.42.00
764.25	Audio-tezlikli elektrik səs gücləndirici qurğular	26.40.43	26.40.43.00
764.26	Elektrik səs gücləndirici dəstləri	26.40.43	26.40.43.00
764.31	Ötürücü aparatlar	26.30.12	26.30.12.00
764.32	Qəbuledici aparatlar qoşulmuş ötürücü aparatlar	26.30.11	26.30.11.00
764.83	Radiolokasiya aparatları, köməkçi radionaviqasiya aparatları və məsafədən idarə edilən radio aparatları	26.51.20	26.51.20.00
764.84	Televiziya kameraları, rəqəmli	26.30.13	26.30.13.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	kameralar və videokameralar	26.40.33 26.70.13	26.40.33.00 26.70.13.00
764.92	Yalnız və ya əsasən 764.2 altqrupuna aid edilən aparat və avadanlıqların istifadəsi üçün hissələr və ləvazimatlar	26.40.51	26.40.51.00
772.2	Quraşdırılmış çap sxemləri	26.12.10	26.12.10.00
772.61	Elektrik cərəyanının idarə edilməsi və ya bölüşdürülməsi üçün 772.4 və ya 772.5 altqruplarına daxil edilən iki və daha artıq qurğu ilə təchiz olunmuş, gərginliyi 1000 V-dan çox olmayan bloklar, panellər (idarəetmə panelləri də daxil olmaqla), idarəetmə pultları, stollar, lövhələr və digər elektrik aparatları üçün altlıqlar (764.1 altqrupuna aid edilən kommutasiya qurğulardan başqa, 774, 881, 884-cü qrupların və ya 87-ci bölmənin quraşdırılmış qurğuları da daxil olmaqla)	27.12.31	27.12.31.00
773.18	Optik lifli kabellər	27.31.11	27.31.11.00
774.11	Elektrokardioqraflar	26.60.12	26.60.12.00
774.12	Digər elektrodiaqnostik aparatlar (funksional diaqnostik müayinə və ya fizioloji parametrlərə nəzarət üçün aparatlar daxil olmaqla)	26.60.12	26.60.12.00
774.13	Ultrabənövşəyi və ya infraqırmızı şüalardan istifadə etməklə işləyən aparatlar	26.60.13	26.60.13.00
774.21	Tibdə, cərrahiyyədə, stomatologiyada və ya baytarlıqda istifadə üçün nəzərdə tutulub-tutulmamasından asılı olmayaraq, rentgen şüalarından istifadə etməklə işləyən aparatlar (radioqrafik və ya radioterapevtik aparatlar da daxil olmaqla)	26.60.11	26.60.11.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
774.22	Tibdə, cərrahiyyədə, stomatologiyada və ya baytarlıqda istifadə üçün nəzərdə tutulub-tutulmamasından asılı olmayaraq, alfa, beta və ya qamma şüalarından istifadə etməklə işləyən aparatlar (radioqrafik və ya radioterapevtik aparatlar da daxil olmaqla)	26.60.11	26.60.11.00
774.23	Rentgen boruları	26.60.11	26.60.11.00
774.29	Rentgen, habelə alfa, beta və ya qamma şüalarından istifadə etməklə işləyən digər aparatlar (hissə və ləvazimatlar daxil olmaqla)	26.60.11	26.60.11.00
776.25	Mikrodalğalı borucuqlar (idarəetmə torlu lampalar istisna olmaqla)	26.11.12	26.11.12.00
776.27	Digər elektron lampalar və borucuqlar	26.11.12	26.11.12.00
776.31	Diodlar (fotodiodlar və ya işıq saçan diodlardan başqa)	26.11.21	26.11.21.00
776.32	Yayılma gücü 1Vt-dan az olan tranzistorlar (fototranzistorlardan başqa)	26.11.21	26.11.21.00
776.33	Yayılma gücü 1Vt və daha çox olan tranzistorlar (fototranzistorlardan başqa)	26.11.21	26.11.21.00
776.35	Tiristorlar, dinistorlar və trinistorlar (fotohəssas cihazlardan başqa)	26.11.21	26.11.21.00
776.37	Fotohəssas yarımkeçirici cihazlar; işıq şüalandıran diodlar	26.11.22	26.11.22.00
776.39	Digər yarımkeçirici cihazlar	26.11.22	26.11.22.00
776.42	Yaddaş blokları, çeviricilər, məntiqi sxemlər, gücləndiricilər, sinxronizatorlar və digər sxemlərlə birləşdirilmiş və ya birləşdirilməmiş prosessorlar və kontrollerlər	26.11.30	26.11.30.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
776.44	Yaddaş qurğuları	26.11.30	26.11.30.00
776.46	Gücləndiricilər	26.11.30	26.11.30.00
776.49	Digər elektron inteqral sxemləri	26.11.30	26.11.30.00
776.81	Quraşdırılmış pyezoelektrik kristallar	26.11.22	26.11.22.00
776.88	776.3 altqrupuna aid edilən cihazların və 776.81 mal mövqeyində göstərilən toplu pyezoelektrik kristalların hissələri	26.11.40	26.11.40.00
776.89	776.4 altqrupuna aid edilən məmulatların hissələri	26.11.40	26.11.40.00
778.62	Sabit həcmli tantalum elektrik kondensatorları	27.90.52	27.90.52.00
778.63	Elektrolitik sabit həcmli alüminium kondensatorları	27.90.52	27.90.52.00
778.64	Keramik dielektrik sabit həcmli kondensatorlar, birlaylı	27.90.52	27.90.52.00
778.65	Keramik dielektrik sabit həcmli kondensatorlar, çoxlaylı	27.90.52	27.90.52.00
778.67	Digər sabit həcmli elektrik kondensatorları	27.90.52	27.90.52.00
778.68	Dəyişən və ya tənzimlənən həcmli (uyğunlaşdırılan) elektrik kondensatorları	27.90.53	27.90.53.00
778.71	Hissəciklərin sürətləndiriciləri	27.90.40	27.90.40.00
778.78	Digər qruplara daxil edilməyən fərdi funksiyalı elektrik cihazları	27.90.40	27.90.40.00
778.79	İlkin elementlərin, ilkin batareyaların hissələri	27.90.33	27.90.33.00
778.84	778.34 və ya 778.82-ci mal mövqələrinə daxil edilənlərdən başqa, elektrik səs və ya vizual siqnalizasiya qurğuları (məsələn, zənglər, sirenalar, indikator panellər və ya mühafizə və yanğın siqnalizasiyaları)	26.30.50 27.90.20	26.30.50.00 27.90.20.00
792.11	Yüksüz kütləsi 2000 kq-dan çox olmayan vertolyotlar	30.30.31	30.30.31.00
792.15	Yüksüz kütləsi 2000 kq-dan çox olan vertolyotlar	30.30.31	30.30.31.00
792.2	Yüksüz kütləsi 2000 kq-dan çox olmayan təyyarələr və	30.30.32	30.30.32.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	digər qruplara daxil edilməyən sair uçuş aparatları (vertolyotlardan başqa)		
792.3	Yüksüz kütləsi 2000 kq-dan çox, lakin 15000 kq-dan çox olmayan təyyarələr və digər qruplara daxil edilməyən sair uçuş aparatları (vertolyotlardan başqa)	30.30.33	30.30.33.00
792.4	Yüksüz kütləsi 15000 kq-dan çox olan təyyarələr və digər qruplara daxil edilməyən sair uçuş aparatları (vertolyotlardan başqa)	30.30.34	30.30.34.00
792.5	Kosmik aparatlar, o cümlədən peyklər və daşıyıcı raketlər	30.30.40	30.30.40.00
792.91	Vintlər, rotorlar və onların hissələri	30.30.50	30.30.50.00
792.93	Şassilər və onların hissələri	30.30.50	30.30.50.00
871.11	Binokllar	26.70.22	26.70.22.00
871.15	Sair astronomik cihazlar	26.70.22	26.70.22.00
871.19	Binoklların, monoklların və sair optik teleskopların, sair astronomik cihazların və optik mikroskopların hissə və ləvazimatları	26.70.24	26.70.24.00
871.31	Optik mikroskoplardan başqa, mikroskoplar və difraksiya aparatları	26.51.61	26.51.61.00
871.39	Mikroskopların və difraksiya aparatlarının hissələri və ləvazimatı	26.51.83	26.51.83.00
871.41	Stereoskopik mikroskoplar	26.70.22	26.70.22.00
871.43	Mikrofotoçəkiliş, mikrokinəçəkiliş və mikroproyeksiyalar üçün mikroskoplar	26.70.22	26.70.22.00
871.45	Digər qruplara daxil edilməyən mikroskoplar	26.70.22	26.70.22.00
871.49	Mürəkkəb optik mikroskopların hissə və ləvazimatları	26.70.24	26.70.24.00
871.91	Silahlarda quraşdırılmaq üçün teleskop nişangahlar;	26.70.23	26.70.23.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	periskoplar; 7-ci seksiya, 87-ci bölmə, 881-ci və ya 884-cü qruplara və ya 899.6 altqrupuna daxil edilən maşın, alət və cihazların hissələri kimi hazırlanmış teleskoplar		
871.92	Lazerlər (lazer diodlarından başqa)	26.70.23	26.70.23.00
871.93	Digər optik cihazlar, aparatlar və alətlər	26.70.23	26.70.23.00
871.99	871.9 altqrupuna daxil edilən məmulatların hissə və ləvazimatları	26.70.25	26.70.25.00
872.11	Digər stomatoloji avadanlıqlarla vahid əsas üzərində birləşdirilmiş və ya birləşdirilməmiş bormaşınlar üçün mühərriklər	32.50.11	32.50.11.00
874.12	Naviqasiya alətlərinin və cihazlarının hissələri və ləvazimatları	26.51.86	26.51.86.00
874.13	Geodeziya (fotoqrammetriya daxil olmaqla), hidroqrafiya, okeanoqrafiya, hidrologiya, meteorologiya və ya geofizika alətləri və cihazları (kompaslardan başqa); məsafəölçənlər	26.51.12 28.29.31	26.51.12.00 28.29.31.00
874.14	874.13-cü mal mövqələrinə daxil edilən məmulatların hissə və ləvazimatları	26.51.82	26.51.82.00
874.31	Mayələrin məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi və ya yoxlanılması üçün alətlər və aparatlar	26.51.52	26.51.52.00
874.35	Mayələrin və ya qazların təzyiqinin ölçülməsi və ya yoxlanılması üçün alətlər və aparatlar	26.51.52	26.51.52.00
874.37	Maye və qazların məsrəfini, səviyyəsini, təzyiqini və ya sair dəyişən xüsusiyyətlərini ölçmək və ya yoxlamaq üçün digər cihazlar	26.51.52	26.51.52.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
874.39	Maye və qazların məsrəfini, səviyyəsini, təzyiqini və ya sair dəyişən xüsusiyyətlərini ölçmək və ya yoxlamaq üçün cihazların hissə və ləvazimatları	26.51.82	26.51.82.00
874.41	Qaz və ta tüstü analizatorları	26.51.53	26.51.53.00
874.42	Xromatoqraflar və elektroforez alətləri	26.51.53	26.51.53.00
874.43	Optik şüalandırma (ultrabənövşəyi, görünən, infraqırmızı) istifadə edilən spektrometrlər, spektrofotometrlər və spektroqraflar	26.51.53	26.51.53.00
874.45	Optik şüalandırma (ultrabənövşəyi, görünən, infraqırmızı) istifadə edilən digər alətlər və aparatlar	26.51.53	26.51.53.00
874.46	Digər qruplara daxil edilməyən, fiziki və kimyəvi analiz üçün alətlər və aparatlar	26.51.53	26.51.53.00
874.49	Mikrotomlar; 874.4 altqrupunun məmulatlarının hissələri və ləvazimatları	26.51.82	26.51.82.00
874.51	Həssaslığı 5 sq və daha çox olan tərəzilər	26.51.31	26.51.31.00
874.52	Yalnız nümayişetdirmə məqsədi üçün istifadə edilən alətlər, aparatlar və modellər	32.99.53	32.99.53.00
874.53	Materialların (məsələn, metal, ağac, kağız, plastik və s.) mexaniki xüsusiyyətlərini sınamaq üçün maşın və cihazlar	26.51.62	26.51.62.00
874.54	874.53-cü mal mövqələrinə daxil edilən maşın və cihazların hissə və ləvazimatları	26.51.86	26.51.86.00
874.55	Hidrometrlər, termometrlər, pirometrlər, barometrlər, hiqrometrlər, psixrometrlər, (yazma qurğusu olan və ya olmayan) onların ixtiyari	26.51.51	26.51.51.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	kombinasiyaları		
874.56	874.56-cı mal mövqələrinə daxil edilən alətlərin hissə və ləvazimatları	26.51.82	26.51.82.00
874.61	Termostatlar	26.51.70	26.51.70.00
874.63	Təzyiq tənzimləyiciləri və kontrollerləri (manostatlar)	26.51.70	26.51.70.00
874.65	Tənzimləmə və ya nəzarət üçün digər alət və aparatlar	26.51.65 26.51.70	26.51.65.00 26.51.70.00
874.69	Avtomatik tənzimləmə və ya nəzarət üçün alət və aparatların hissələri və ləvazimatları	26.51.85	26.51.85.00
874.71	İonlaşdırıcı şüalanmanın ölçülməsi və ya aşkarlanması üçün alət və aparatlar	26.51.41	26.51.41.00
874.73	Ossillokoplar və ossilloqraflar	26.51.42	26.51.42.00
874.75	Gərginlik, cərəyan, müqavimət və gücün ölçülməsi və yoxlanılması üçün yazma qurğusu olmayan digər alət və aparatlar	26.51.43	26.51.43.00
874.77	Xüsusi olaraq telekommunikasiya üçün nəzərdə tutulmuş cihaz və aparatlar (məsələn, çarpaz maneələri, güclənmə əmsallarını, pozulma əmsallarını ölçən cihazlar, psoformetrlər)	26.51.44	26.51.44.00
874.78	Elektrik kəmiyyətlərinin ölçülməsi və yoxlanılması üçün digər alət və aparatlar	26.51.45	26.51.45.00
874.79	874.7 altqrupunun alət və aparatları üçün hissələr və ləvazimatlar	26.51.82	26.51.82.00
874.9	Digər qruplara daxil edilməyən, maşın, cihaz, alət və aparatlar üçün hissələr və ləvazimatlar	26.51.82	26.51.82.00
881.11	Fotokameralar (kinokameralardan başqa)	26.70.12 26.70.14	26.70.12.00 26.70.14.00
881.21	Kinokameralar	26.70.15	26.70.15.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
884.11	Kontakt linzaları	32.50.41	32.50.41.00
884.19	Digər qruplara daxil edilməyən optik liflər və optik lifli dolaqlar, optik lifli kabellər; polyarlaşma materiallarından təbəqələr və lövhələr	26.70.21 27.31.12	26.70.21.00 27.31.12.00
891.11	Silahla təchiz edilmiş və ya silahsız tanklar və sair mexanikləşdirilmiş zirehli döyüş maşınları və onların hissələri	30.40.10	30.40.10.00
891.12	Revolver, tapança və oxşar məmulatlardan başqa, hərbi sursatlar	25.40.11	25.40.11.00
891.13	Qılınclar, xəncərlər, nizələr, süngülər və oxşar silahlar və onların hissələri, onlar üçün qınlar və çexollar	25.71.15	25.71.15.00
891.14	Hərbi silah növləri (891.13 mal mövqeyinə aid edilənlərdən başqa)	25.40.12	20.40.12.00
891.22	Yivsiz silahlar üçün patronlar	25.40.13	25.40.13.00
891.23	Pnevmatik silahlar üçün güllələr və yivsiz silahlar üçün patronların hissələri	25.40.13	25.40.13.00
891.24	Digər patronlar və onların hissələri	25.40.13	25.40.13.00
891.29	Digər qruplara daxil edilməyən hərbi sursatlar və onların hissələri	25.40.13	25.40.13.00
891.31	Digər odlu silahlar və partlayıcı maddələrin qüvvəsindən istifadə etməklə işləyən analogi qurğular (məsələn, yivli və yivsiz idman silahı, lülədən doldurulan odlu silahlar, fişəng atan tapançalar və yalnız siqnal fişənglərini buraxmaq üçün qurğular, boş (gülləsiz) patronlarla atəş açmaq üçün tapançalar)	25.40.12	25.40.12.00
891.39	Digər silahlar (məsələn, yaylı, pnevmatik və ya qaz tüfəngləri və tapançaları, dəyənəklər) 891.13 mal mövqeyinə daxil	25.40.12	25.40.12.00

Kodlar	Adı	CPA	MNT
	edilənlərdən başqa		
891.91	Revolver və tapança hissələri və onlara ləvazimatlar	25.40.14	25.40.14.00
891.93	891.31 mal mövqeyinə aid edilən yivsiz silahların lülələri	25.40.14	25.40.14.00
891.95	891.31 mal mövqeyinə aid edilən silah və tüfənglərin sair hissələri	25.40.14	25.40.14.00
891.99	Digər qruplara daxil edilməyən, 891.12 və 891.39 mal mövqələrinə aid edilən məmulatların hissə və ləvazimatları	25.40.14	25.40.14.00
898.44	Optik daşıyıcılar	26.80.12	26.80.12.00
898.46	Yarımkəçirici daşıyıcılar	26.80.13	26.80.13.00
899.61	Eşitmə aparatları (hissə və ləvazimatları istisna olmaqla)	26.60.14	26.60.14.00
899.63	Ortopedik və ya sınıqların müalicəsi üçün cihazlar	32.50.22	32.50.22.00
899.66	Digər qruplara daxil edilməyən insan bədəninin süni hissələri	32.50.22	32.50.22.00
899.67	Kardiostimulyatorlar (hissə və ləvazimatları istisna olmaqla)	26.60.14	26.60.14.00

Ədəbiyyat siyahısı

1. Terminlər lüğəti – Dövlət Statistika Komitəsi, Bakı - 2010
2. Avropa Statistika İdarəsinin (Avrostat) yüksək texnologiyalar qlossarisi
<http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:High-tech>
3. Avropa Statistika İdarəsinin (Avrostat) yüksək texnologiyalar statistikasını
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/High-tech_statistics
4. Beynəlxalq Standart Ticarət Təsnifatı (SİTC rev. 4)
<http://unstats.un.org/unsd/trade/sitcrev4.htm>
5. Beynəlxalq Standart Ticarət Təsnifatı (SİTC rev.4) üzrə yüksək texnologiyalar məhsulları http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/htec_esms_an5.pdf
6. Məhsul Növləri Təsnifatı (CPA 2008)
http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=CPA_2008&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC
7. Məhsul növləri təsnifatı, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təsnifatı
<http://www.azstat.org/tesnifat/>